

EHK toimintakertomus 2018

Eläinten hyvinvointikeskus EHK on riippumaton kansallinen asiantuntijaverkosto, jonka tavoitteena on eläinten hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen. EHK kehittää eläinten hyvinvoinnin valvonnan ja tutkimuksen kansallista sekä kansainvälistä yhteistyötä. Tavoitteeseen pyritään eläinten hyvinvoinnin tutkittua tietoa seuraamalla ja levittämällä sekä pitämällä yllä keskustelua eläinten hyvinvointiin liittyvistä aiheista. EHK seuraa aktiivisesti sidosryhmien toimintaa ja tekee yhteistyötä niiden kanssa. EHK edistää toiminnallaan maa- ja metsätalousministeriön tavoitetta turvata eläinten hyvinvoinnin korkea taso.

EHK siirrettiin vuoden 2017 alussa Luonnonvarakeskukseen. Siirtoa ennen, vuodesta 2009 lähtien, EHK toimi Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan yhteydessä. EHK:ssa työskentelivät vuonna 2018 kokopäiväisesti johtava asiantuntija Satu Raussi ja erityisasiantuntija Tiina Kauppinen. Toimintaa tukee Luonnonvarakeskuksen asettama ohjausryhmä, joka kokoontui vuoden 2018 aikana kaksi kertaa. Ohjausryhmän kokoonpano on seuraava: Merja Leino Atria Suomi (pj), Kirsi Arvelo Luke (siht.), Jaana Mikkola Evira, Kai Ovaskainen SOK, Olli Peltoniemi Helsingin yliopisto, Matti Pastell Luke, Arto Sivonen Måndag, Anna Valros Helsingin yliopisto ja Johan Åberg/Susanna Aro MTK.

EHK:n tulostavoitteet asetetaan maa- ja metsätalousministeriön ja Luken välisellä tulossopimuksella. Tässä toimintakertomuksessa esitetään EHK:n toiminta vuonna 2018 yhdessä vuoden 2018 tulostavoitteiden kanssa. Toimintakertomuksen liitteenä on yksityiskohtainen listaus EHK:n vuoden 2018 palvelutoiminnasta.

1. Eläinten hyvinvoinnin tutkimustiedon kokoaminen, seuranta ja viestintä

EHK:n työn ydintä ovat kotimaisen ja kansainvälisen eläinten hyvinvointitutkimuksen seuraaminen, siitä viestiminen sekä eläinten hyvinvointia koskevaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen osallistuminen välittämällä ja kokoamalla keskusteluun riippumatonta tutkimuksiin perustuvaa tietoa.

EHK:n viestintä perustuu eläinten hyvinvoinnin tutkitun tiedon jakamiseen ja kansalais- sekä asiantuntijakeskustelun ylläpitämiseen. Viestinnän tehostamisessa ja ajankohtaisuuden sekä kattavuuden varmistamisessa käytetään apuna mediaseurantaa.

EHK toteuttaa viestinnässään ohjausryhmässä vahvistettavaa viestintäsuunnitelmaa, joka perustuu EHK:n perustamispöytäkirjassa mainittuihin ja myöhemmin EHK:lle osoitettuihin tehtäviin sekä vuosittain sovittaviin tulostavoitteisiin. Tiedeviestintä tukee EHK:n johtamista ja tavoitteiden toteuttamista sekä tekee tunnetuksi EHK:n toimintaa. EHK pyrkii viestinnässään avoimuuteen, luotettavuuteen, selkeyteen, kattavuuteen ja aktiivisuuteen.

EHK:n tärkein viestintäkanava on kansalaisille suunnattu sähköinen eläintietosivusto (www.elaintieto.fi). Eläintietosivusto sisältää tietoa mm. eläinten hyvinvoinnin määritelmästä, eläimistä ja niiden hyvinvoinnista osana yhteiskuntaa, ja eri eläinlajien hyvinvoinnista yksityiskohtaisemmin. Sivustolle lisätään säännöllisesti tieto-osio uudesta eläinlajista tai eläinryhmästä. Sivustolta löytyvät myös EHK:n julkaisut sekä viikoittain päivittyvä blogi ja ajankohtaiset eläinten hyvinvointiuutiset.

EHK:n sosiaalisen median kanavilla viestitään ketterästi, sisältölähtöisesti ja ajankohtaisesti. Blogin ohella sosiaalisen median kanavilla keskustellaan ja jaetaan ajankohtaisia eläinten hyvinvointiuutisia muun muassa Facebookissa (Eläinten hyvinvointikeskus), Twitterissä (Ehkokeskus) ja Instagramissa (eläintenhyvinvointikeskus). Viestit pyritään kohdentamaan tehokkaasti.

EHK antaa asiantuntija-apua medialle muun muassa haastatteluin ja tietopyyntöihin vastaamalla. EHK välittää median haastattelupyyntöjä ja asiantuntijatiedusteluita alan tutkijoille toimien linkkinä median ja tieteellisen tutkimuksen välillä.

EHK viestii sisäisesti sidosryhmien ja ajankohtaisten yhteistyötahojen kesken. Sidosryhmien viestintäammattilaisten verkostoihin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan. Viestintä edistää EHK:n sisäisten ja ulkoisten kohde- ja sidosryhmien vuorovaikutusta. EHK osallistuu sidosryhmien välisiin tapaamisiin ja järjestää tapaamisia itse sekä yhteistyössä muiden kanssa. EHK toimii tarpeen mukaan sidosryhmätapaamisten kutsuttuna puhujana, järjestäjänä, asiantuntijana, moderaattorina tai esimerkiksi ammattilehtien kolumnistina.

Viestintäresurssit EHK:ssa ovat noin 8 htkk/vuosi. Viestintä on suunnitelmallista ja kohdennettua, mutta viestintää suunnataan myös akuuttien viestintätarpeiden ja tilanteiden mukaan.

Viestinnän aiheita ovat muun muassa tutkimustulokset ja -hankkeet, eläintuotannon ja muun eläintenpidon ajankohtaiset kysymykset, eläinten kognitiivisten kykyjen tutkimus, sekä eläinten pitoon, lajinmukaiseen käyttäytymiseen, terveyteen, olosuhteisiin ja hyvinvoinnin mittareihin liittyvät aiheet. Kaikki eläinlajit huomioidaan sikäli kuin ne ovat kosketuksissa ihmisen kanssa. Viestinnän painopiste on tieteellisen tutkimustiedon välittämisessä, popularisoinnissa ja siihen liittyvän keskustelun ylläpitämisessä.

EHK noudattaa viestinnässään Tutkimuseettisen neuvottelukunnan määrittelemää hyvää tieteellistä käytäntöä ja Julkisen sanan neuvoston ohjeistamaa hyvää journalistista tapaa.

Tavoitteet: Eläintietosivuilla julkaistaan vuonna 2018 yhteensä 40 blogikirjoitusta ja tehdään lajitietosivusto yhdestä uudesta eläinlajista. EHK:n sosiaalisen median kanavia, Facebook ja Twitter, päivitetään kolmena päivänä viikossa ja Instagramia kerran viikossa. Muilla EHK:n sosiaalisen median kanavilla viestitään tarpeen mukaan. EHK antaa vähintään kaksi haastattelua medialle vuonna 2018. Median tietopyyntöihin vastataan kysynnän ja resurssien mukaan. EHK tuottaa vähintään kolme ammattilehtikolumnia ja osallistuu kolmeen sidosryhmätapaamiseen vuonna 2018. EHK osallistuu Suomen tiedetoimittajien liiton järjestämiin tilaisuuksiin sekä tarpeellisiin viestinnän alan koulutuksiin. EHK osallistuu tehtävän edellyttämiin eläinten hyvinvointialan tieteellisiin kongresseihin, kuten International Congress of the International Society for the Applied Ethology ISAE (2018 kongressi järjestetään Prinssi Edwardin saarilla Kanadassa) ja Nordic ISAE winter meeting (2018 seminaari järjestetään Helsingissä).

Eläintietosivujen blogikirjoituksia tuotettiin ja julkaistiin tavoitetta enemmän (47). Erityisteemana blogikirjoituksissa oli esitellä kansalaisille hallituksen esitys uudeksi eläinten hyvinvointilaki. Blogikirjoituksissa nostettiin esiin erityisesti lakiluonnoksen uudistuksia voimassaolevaan eläinsuojelulakiin nähden. Toisena teemana blogissa loppuvuonna 2018 oli kasvatettujen kalojen hyvinvointi. Eläintietosivuille tehtiin uusi kirjolohi-lajitietosivusto, joka avattiin yleisölle vuoden lopussa.

Viestintäsuunnitelmaa toteutettiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa tiedottaen ja keskustellen. Eläintietosivujen ja blogin käyttö kasvoi tasaisesti: kuukausitasolla sivukatselua oli 3800–7700. Sosiaalisen median kanavilla viestittiin kolmena päivänä viikossa. Some-käyttäjien määrä kasvoi tasaisen hitaasti mutta keskustelu vilkastui, mikä tarkoitti lisää moderointityötä. EHK:n Facebookissa oli vuoden 2018 lopussa noin 5700 tykkääjää, ja yksittäinen uutinen tavoitti 100–25 000 ihmistä. Uutisen nähneistä ihmisistä noin puolet oli EHK:n vanhoja tykkäjiä ja puolet uusia käyttäjiä. EHK:n Twitterissä oli vuoden 2018 lopussa noin 1330 seuraajaa. Twitter-keskustelu oli asiapitoista. Instagramin käyttö kasvoi EHK:n sosiaalisen median kanavista eniten: seuraajia vuoden lopussa oli noin 800.

EHK antoi vuoden aikana kymmenkunta haastattelua ja piti luentoja neljässä tilaisuudessa. EHK toimii KVMET-lehden kolumnistina ja kirjoitti vuonna 2018 kolme hyvinvointikolumnia.

EHK kouluttautui viestinnän aihepiirissä Suomen Akatemian Etsi X-Pertti -päivillä ja Luken Public speaking skills -koulutuksessa.

EHK osallistui Helsingissä järjestettyyn pohjoismaiseen Nordic ISAE winter meeting -kokoukseen.

2. Eläinten hyvinvoinnin tilaa ja kehitystä koskevan tiedon tuottaminen

Vuosittaisen eläinten hyvinvoinnin tilan seurannan työkalun kehittäminen

EHK suunnittelee yhdessä Eviran ja muiden sidosryhmien kanssa, millaisia eläinten hyvinvoinnin tilasta kertovia, tilastotietoon perustuvia indikaattoreita voisi lyhyesti koota vuosittaiseksi koosteeksi Suomen eläinten hyvinvoinnin tilasta.

Eläinten hyvinvointi Suomessa -raportti joka viides vuosi

EHK kokoaa viiden vuoden välein kattavan sähköisen raportin eläinten hyvinvoinnista Suomessa. Ensimmäinen Eläinten hyvinvointi Suomessa -raportti julkaistiin vuonna 2012 ja seurantaraportti vuonna 2016. Raporttiin tulevat tiedot, sen sisältö, saadaan sidosryhmäverkostolta, johon kuuluvat Elintarviketurvallisuusvirasto, maa- ja metsätalousministeriö, Luonnonvarakeskus, Helsingin yliopisto ja muut eläinten hyvinvoinnin tutkimusorganisaatiot, tilastotiedon tuottajat, alan koulutusorganisaatiot ja järjestöt, sekä eläinperäisiä tuotteita jalostava teollisuus. Raportin julkaisusta tiedotetaan laajasti. Raportti pyritään resurssien salliessa julkaisemaan suomen lisäksi myös ruotsiksi ja englanniksi.

Tavoitteet: EHK kartoittaa tiedontuottajilta, mitä tietoja nyt jo kerätään, jotka kertoisivat eläinten hyvinvoinnin tilasta. Tietojen luotettavuutta ja soveltuvuutta eläinten hyvinvoinnin tilan indikaattoreiksi arvioidaan yhdessä sidosryhmien kanssa. EHK kerää päivitystietoja ja uutta tietoa vuonna 2021 julkaistavaa Eläinten hyvinvointi Suomessa III -raporttia varten.

Seuraavaan Eläinten hyvinvointi Suomessa -raporttiin kerättiin vuoden aikana päivitystietoja, mutta uusia Suomen eläinten hyvinvoinnin tilasta kertovia indikaattoreita tai tilastoja ei juuri löytynyt. Lyhyttä koostetta Suomen eläinten hyvinvoinnin tilasta ei vuonna 2017 syntynyt, vaan työ siirtyi vuodelle 2019, jolloin asiaa viedään eteenpäin yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

3. Eläinten hyvinvointitutkimuksen, viranomaistoiminnan ja muiden sidosryhmien välisen yhteistyön edistäminen

EHK tekee sidosryhmäyhteistyötä ja verkostoituu eläinalan eri toimijoiden kanssa. Tutkijoiden ja viranomaisten lisäksi toimijoita ovat esimerkiksi alkutuotannon, eläinalan yhdistysten, järjestöjen, ammattiliittojen, tieteellisten seurojen, seura- ja harrastuseläintoimijoiden sekä elinkeinon ja kaupan edustajat. EHK tunnistaa sidosryhmäyhteistyössä esiin nousevia yhteistyö-, koulutus- ja tutkimustarpeita ja välittää niitä eteenpäin.

Apuna eläinten hyvinvoinnin valvonnan kehittämisessä

EHK avustaa tarvittaessa Eviraa eläinten hyvinvoinnin valvonnan suunnitteluun liittyvissä tehtävissä. EHK osallistuu Evirassa järjestettäviin eläinten hyvinvointia koskeviin ohjelmiin ja projekteihin sekä avustaa Eviraa tarpeen ja resurssien mukaan erilaisten eläinten hyvinvoinnin koulutus- ja tiedotusmateriaalien sisällöntuotannossa.

Apuna eläinten hyvinvoinnin säädöstyössä

EHK avustaa maa- ja metsätalousministeriötä tulevan eläinten hyvinvointilain ja alempien eläinten hyvinvoinnin säädösten (eläinlajikohtaisten valtioneuvoston asetusten) valmistelussa välittämällä eläinten hyvinvoinnin tutkittua tietoa. Alempiasteisten eläinten hyvinvointisäädösten uudistamistyö alkaa heti uuden eläinten hyvinvointilain tultua lausunnolle. EHK voi tehdä eläinten hyvinvoinnin säädöstyön tueksi tutkimustietoon pohjautuvia selvityksiä erikseen sovitusti. EHK antaa lausuntoja eläinten hyvinvointia koskeviin säädösluonnoksiin.

Sihteerinä ja viestijänä eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnissa

EHK toimii tuotantoeläinten hyvinvoinnin sekä seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan sihteerinä sekä vastaa neuvottelukuntien ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä. Neuvottelukuntien uusien toimikausien sihteerityöstä sovitaan EHK:n ja ministeriön kanssa. Sihteerit kutsuu neuvottelukunnat koolle, valmistelee esityslistan, järjestää kokouksissa kuultavat asiantuntijat paikalle, kirjoittaa kokouspöytäkirjat, valmistelee neuvottelukuntien antamat

lausunnot, tiedotteet ym. tuotokset sekä kertoo neuvottelukuntien kokousten sisällöistä kansantajuisesti EHK:n blogissa. EHK:n muusta työmäärästä johtuen neuvottelukuntien sihteerityö pyritään tekemään mahdollisimman pienillä resursseilla. EHK seuraa, tiedottaa ja bloggaa myös tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokouksissa käsitellyistä asioista.

Kehittämässä eläinten hyvinvoinnin koulutusta

EHK osallistuu tarvittaessa eläinten hyvinvoinnin koulutuksen ja ohjeistuksen valmisteluun, koulutusyhteistyön kehittäminen ja koulutustarpeiden tunnistaminen. EHK pyrkii vaikuttamaan eritasoisin kansallisiin opetussuunnitelmiin siten, että suunnitelmissa huomioidaan eläinten hyvinvoinnin turvaaminen ja edistäminen. EHK tunnistaa eläinten hyvinvoinnin koulutustarpeita ja voi resurssiensa mukaan ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa osallistua koulutusten järjestämiseen ja kouluttamiseen.

Tavoitteet: EHK viestii sidosryhmille ja kansalaisille uuden eläinten hyvinvointilain keskeistä uudistuksista jo lain lausuntovaiheessa. EHK osallistuu alempiasteisten eläinten hyvinvointisäädösten uudistamistyöhön ja asiaan kuuluvaan viestintään. EHK vastaa eläinten hyvinvointia koskeviin lausuntopyyntöihin. EHK on sihteerinä vähintään 12 eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan kokouksessa vuonna 2018 ja osallistuu tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokouksiin sekä viestii ko. neuvottelukunnan työstä.

Evira

Evira-EHK-yhteistyö edistyi vuonna 2018 entiseen tapaan. Yhteistyötä tehtiin muun muassa lopetusasetuksen ja siihen liittyvän contact point -toiminnan parissa, hyönteisten hyvinvoinnin selvittämisessä, pilkkikalojen asianmukaisesta lopetuksesta viestimisessä ja munivien kanojen hyvinvointiin liittyvien OIE-suositusten läpikäynnissä. Eläinten hyvinvoinnin valvonnan suunnittelussa Evira ei tarvinnut vuonna 2018 EHK:n apua.

Säädöstyö

Pystyimme auttamaan pääsidosryhmäämme, maa- ja metsätalousministeriötä, yli odotusten. EHK osallistui aktiivisesti kaikilla kanavillaan viestien eläinten hyvinvointilain luonnoksen esittelyyn. Blogissa julkaistiin 11 blogijutun sarja, jossa käsiteltiin lakiluonnoksen sisältöä ja erityisesti niitä kohtia, joihin maa- ja metsätalousministeriö oli toivonut kansalaisilta lausuntoja. EHK antoi myös oman lausunnon hallituksen esityksestä ja oli kuultavana asian käsittelyssä eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnassa. Maa- ja metsätalousministerin tiedotustilaisuuteen uuden lain vaiheesta osallistuttiin. EHK auttoi viranomaisia eläinsuojelulain uudistustyössä vastaamalla vuoden aikana lakiuudistukseen liittyviin pieniin tietopyyntöihin ja median kyselyihin. EHK antoi useita lausuntoja vuonna 2018 maa- ja metsätalousministeriölle, Luonnonvarakeskukselle, Elintarviketurvallisuusvirastolle, Maaseutuvirastolle sekä opetushallitukselle.

Neuvottelukunnat

Seura- ja harrastuseläinten sekä tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien sihteerityötä jatkettiin vuonna 2018. Edellisistä vuosista poiketen EHK ei toiminut neuvottelukuntien varsinaisena viestintäkanavana, vaan julkaisi blogissa neuvottelukunnissa käsitellyistä asioista oman harkinnan perusteella silloin, kun substanssi oli EHK:lle sopiva. Neuvottelukunnat pitivät 11 kokousta vuonna 2018. EHK osallistui myös tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan vuoden 2018 kokouksiin ja viesti ko. neuvottelukunnan ensimmäisen kauden

lopussa neuvottelukunnalle tärkeistä asioista blogissa. EHK toimii ensimmäistä kertaa myös koe-eläinlupia myöntävässä hankelupalautakunnassa lautakunnan varajäsenenä osallistuen kokouksiin.

Koulutus

EHK osallistui WWF Suomen ja biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL:n Open ruokaoppaan suunnitteluun. Luentoja pidettiin muun muassa Eläintarhayhdistyksen kokouksessa ja Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan tiedepäivässä.

Luke

Luonnonvarakeskuksen tutkijoiden ja viestinnän kanssa tehtiin aktiivisesti yhteistyötä vuonna 2018. 15 Luonnonvarakeskuksen tutkijan kanssa valmisteltiin lausunto hallituksen esitykseen laiksi eläinten hyvinvoinnista. Joukko Luken kalatutkijoita osallistui eläintietosivujen kirjoitustyöstämiseen kommentoiden tekstiä ja tarjoten materiaaleja. Kirjolohtisivuston julkaisun jälkeen esittelimme sivustoa blogijutulla Luken intrassa. Innofood-ohjelmassa järjestettiin Luken sisäinen Animal Welfare -seminaari, johon suunnittelimme ohjelmaa ja pidimme esittelyn. Luken viestinnälle toteutimme luukun joulukalenteriin tuottaen asiasisällön ja kommentoinnin sosiaaliseen mediaan. Luken Ruokafakta-sivustolle tuotimme eläinten hyvinvoinnista kertovaa asiasisältöä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Osallistuimme Luken Kilpa2020 -hankkeeseen asiantuntijana. Vastasimme Luke-hankkeen 'Eläinten hyvinvointimerkintä suomalaisen eläintuotannon kilpailukyvyyn ja laadun edistäjänä' viestinnästä ja osallistuimme aktiivisesti tutkimusprosessiin. Lupauduimme mukaan useisiin Luken tutkimushankkeisiin ja vastasimme yhden makera-hankehaun 1. vaiheen hakemuksen teosta. Toimimme Luken tutkimushankkeen 'Turkinpurenta siniketuilla' ohjausryhmässä.

Muu sidosryhmätyö

Yhteistyötä Suomen Kennelliiton kanssa tiivistettiin: EHK osallistui Kennelliiton eläinsuojelutyöryhmän kokouksiin sekä brakykefaalisten koirarotujen terveyden edistämistä koskeviin neuvotteluihin. Luomuinstituutin toimijoita tavattiin vuoden aikana ja osallistuttiin luomueläinfokusryhmän työhön. Motivan podcastiin broilerinlihan tuotannosta osallistuttiin asiantuntijaroolissa. Vuoden aikana vierailtiin Suomen Vapaa-ajan kalastajien kanssa pilkillä, rekikoiratilalla, poromatkailutilalla, hevosmatkailutilalla, Sealifessä ym.

4. Osallistuminen eläinten hyvinvointia koskevaan kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön

Kansainvälinen yhteistyö

EHK, Luke ja Helsingin yliopisto ovat Viron ja Liettuan toimijoiden ohella mukana eurooppalaisen eläinten hyvinvoinnin viitekeskuksen (European Union Reference Center for animal welfare) Ruotsin konsortion hakemuksessa. Päätös ensimmäisestä eurooppalaisesta eläinten hyvinvoinnin viitekeskuksesta tulee vuonna 2018. EHK osallistuu viitekeskuksen toimintaan, mikäli Ruotsin konsortio valitaan toteuttajaksi. EHK on aktiivisesti mukana Pohjolan eläinten hyvinvointikeskusten NordCAW-verkostossa (Nordic Network for Communicating Animal Welfare) sekä verkostoituu muiden olemassa olevien eurooppalaisten eläinten hyvinvointikeskusten kanssa. EHK tukee kansallisen OIE:n eläinten hyvinvoinnin focal pointin (Evira) työtä. EHK seuraa, välittää ja tarvittaessa kokoaa Euroopan elintarviketurvallisuusviraston (EFSA) riskienarviointihankkeiden tietopyyntöjä sekä eläinten hyvinvointiraportteja tiedoksi sidosryhmille.

Eläinten hyvinvoinnin hanketoimintaan osallistuminen

EHK toteuttaa erikseen sovitusti eläinten hyvinvointihankkeita ja osallistuu tarvittaessa kansallisten eläinten hyvinvointihankkeiden ohjausryhmiin.

Tavoitteet: EHK on mukana suunnittelemassa ja osallistuu NordCAW-verkoston Norjassa järjestettävään kalojen hyvinvointiseminaariin. EHK järjestää vuonna 2019 NordCAW-verkoston kansainvälisen eläinten hyvinvointiseminaarin, jonka valmistelu aloitetaan vuonna 2018. Vuosi 2019 on EHK:n 10. toimintavuosi. NordCAW-verkoston seminaarin yhteydessä järjestetään EHK 10 vuotta -juhlaseminaari, jonka valmistelut aloitetaan vuonna 2018. EHK on partnerina Lapin yliopiston hankkeessa 'Eläimet ja vastuullinen matkailu'. EHK osallistuu vuonna 2017 alkaneeseen Luonnonvarakeskuksen hankkeeseen 'Eläinten hyvinvointimerkintä suomalaisen eläintuotannon, kilpailukyvyyn ja laadun edistäjänä'. EHK osallistuu seuraavien uusien hankkeiden ohjausryhmiin: 'Terve kalkkuna' ja 'Hyvinvoiva turkiseläin'.

Kansainvälinen yhteistyö

EHK otti aktiivisesti osaa Pohjolan eläinten hyvinvointikeskusten NordCAW-verkoston (Nordic Network for Communicating Animal Welfare) toimintaan. Verkosto piti vuonna 2018 useita nettikokouksia sekä yhden kokouksen Ruotsissa ja yhden Norjassa. Yhteistyössä järjestettävä NordCAW-seminaari pidettiin Norjassa kasvatettujen kalojen hyvinvoinnista.

EHK osallistui Lontoossa järjestettyyn eurooppalaisten eläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien yhteiselimen European Forum of Animal Welfare Councils (EuroFAWC) vuosittaiseen kokoukseen Suomen edustajana. EHK kertoi kokouksessa asioista, jotka olivat vuoden aikana olleet Suomen neuvottelukuntien asialistalla, sekä tiedotti kokouksessa käsitellyistä asioista sisäisesti sidosryhmille ja ulkoisesti eläintietosivujen blogissa.

EFSA:n eläinten hyvinvoinnin riskinarviointihankkeiden tietopyyntöjä ei vuonna 2018 EFSA:lta tullut. Kansallinen OIE:n eläinten hyvinvoinnin Focal point on Evirassa, ja tähän liittyen käytiin läpi munivien kanojen hyvinvointiin liittyvien OIE-suositusten luonnos.

Kansalliset hankkeet

EHK osallistui vuoden 2018 aikana hankkeeseen 'Eläinten hyvinvointimerkintä suomalaisen eläintuotannon, kilpailukyvyyn ja laadun edistäjänä' viestien ja tiedottaen sekä sisäisesti että ulkoisesti hankkeen etenemisestä, julkaisten vieraskynäkirjoituksia hankkeen tutkijoilta EHK-blogissa, kirjoittaen asiantuntija-artikkeleita ja kolumneja hankkeen aihepiiristä, järjestäen sidosryhmätyöpajoja, antaen asiantuntija-apua ja osallistuen hankkeen puitteissa tehtävään tutkimukseen.

EHK oli partnerina Lapin yliopiston ja Lapin AMK:n hankkeissa 'Eläimet ja vastuullinen matkailu' sekä 'Eläinten hyvinvointi matkailupalveluissa'. EHK osallistui harjoitusauditointeihin kolmella lappilaisella matkailueläintilalla. Lisäksi EHK kommentoi hankkeiden tuotoksia, kuten raporttia, viestintää ja alalle suunniteltuja hyviä toimintatapoja.

EHK oli vuonna 2018 kysytty kumppani hankesuunnitelmiin ja -hakemuksiin. Olimme mukana Luken yhteisissä makera-hakemuksissa vastuullisena hakijana yhdessä 1. vaiheen hakemuksessa sekä Luken ja Helsingin yliopiston yhteisessä hakemuksessa, joka koski tuulivoimarakentamisen vaikutuksia tuotantoeläinten hyvinvointiin. Toimimme asiantuntijana Luken 'KILPA2020 Suomalaisen kotieläintuotannon kokonaisvaltaisen kilpailukyvyyn vahvistaminen' -hankkeessa sekä osallistuimme seuraavien hankkeiden ohjausryhmiin: 'Turkinpurenta siniketuilla', 'Terve kalkkuna' sekä 'ETT Ruokaketju 2'.

Osallistuimme Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura YKES ry:n Turussa järjestettyyn kansainväliseen konferenssiin (Un)Common Worlds. Konferenssissa tavattiin yhteiskunnallisen eläintutkimuksen kansallisia ja kansainvälisiä sidosryhmiä.

5. Eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1099/2009 20 artiklassa tarkoitettuna yhteyspisteenä toimiminen

EHK antaa lopetusasetuksen (neuvoston asetus eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä, 1099/2009) edellyttämää tieteellistä ja teknistä tukea viranomaisille.

Tavoitteet: EHK osallistuu vuonna 2018 Euroopan elintarviketurvallisuusvirasto EFSA:n järjestämään contact point -kokoukseen sekä yllämainitun tehtävän hoitamisen edellyttämiin tieteellisiin kongresseihin tai seminaareihin.

Viranomaiset, tutkijat, media ja kansalaiset käyttivät vuoden aikana EHK:n lopetusasetuksen (neuvoston asetus eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä, 1099/2009) edellyttämää tieteellistä asiantuntemusta. Tietoa kysyttiin esimerkiksi kanojen niskamurrosta lopetusmenetelmästä, mahdollisuudesta teurastaa nautoja laitumelle, ja sian taintumisen merkeistä. Levitimme EHK-kanavilla tietoa EU-komission tuottamista esitteistä. Esitteet sisältävät tietoa teurastettavien eläinlajien käsittelystä, liikkumisen rajoittamisesta ja tainnuttamisesta, ja ne on suunnattu erityisesti pienteurastamoille ja tilateurastamoille.

EHK osallistui Euroopan elintarviketurvallisuusvirastossa (EFSA) Italian Parmassa pidettyyn eurooppalaiseen National Contact Point 1099/2009 -tapaamiseen. Kokouksessa käsiteltiin erityisesti hyvinvointiriskejä siipikarjan teurastuksessa ja lopetuksessa. Kokousta varten oltiin yhteydessä kansallisten teurastamojen tarkastuseläinlääkäreihin vaihtaen tietoa kokouksessa käsiteltävistä asioista. Vuoden mittaan EHK myös vaihtoi tietoja eurooppalaisten National Contact Point -ryhmän kollegojen kesken erilaisista eläinten teurastuksen ja lopetuksen aiheista. Keväällä 2018 EHK osallistui Kööpenhaminassa työpajaan, jossa käsiteltiin siipikarjan lopetusta. Työpajan aiheista tehtiin blogikirjoitus eläintietosivuille. EHK:n teurastuksen ja lopetuksen hyvän toimintatavan oppaat 'Sikojen teurastus', 'Nautojen teurastus' ja 'Siipikarjan teurastus mekaaniset menetelmät' olivat Eviralla tarkastettavana.

Vuoden 2018 toiminnan vaikuttavuuden arviointi

Brändikyselyn tulokset ja implikaatiot

EHK:n tunnettuutta, yhteiskunnallista vaikuttavuutta, sidosryhmien kiinnostusta ja tulevaisuuden toiveita EHK:lle selvitettiin loppuvuodesta 2018 sidosryhmille osoitetun brändikyselyn avulla. Kyselyyn vastasi yhteensä 89 sidosryhmän edustajaa hallinnon, tutkimuksen, eläinsuojelu- ja tuottajajärjestöjen, elinkeinon sekä teollisuuden aloilta. EHK:n toiminta oli vastaajille keskimäärin melko tuttua, ja viestintää seurattiin eniten EHK:n facebookista, verkkosivuilta, blogista ja twitteristä. Näkyvyyttä toivottiin omien kanavien lisäksi etenkin sanoma- ja ammattilehtiin.

Kiinnostavimpia aiheita vastaajien mielestä olivat eläinten hyvinvointitiede ja tutkimustulokset, eläinten hyvinvointi ruoantuotannossa, hyvinvoinnin käytännön edistäminen sekä ajankohtaiset hyvinvointiaiheet ja -uutiset. EHK:n toivottiin keskittyvän etenkin tuotantoeläinten hyvinvointiaiheisiin, hyvinvointitutkimuksen edistämiseen ja hyvinvointiaiheista viestimiseen; tosin vastauksissa oli huomattavaa hajontaa sen mukaan, edustiko vastaaja tutkimusta ja hallintoa vai tuottajia ja elinkeinoa. Muina toiveina mainittiin muun muassa case-esimerkit hyvistä käytännöistä, luonnonvaraisten eläinten eläinsuojelukysymykset ja eläinten hyvinvoinnin edistäminen

lainsäädännön ja käytännön tasolla etenkin elintarvikeketjussa. Useassa kommentissa toivottiin EHK:n tuottavan videomuotoista (oppi)materiaalia eläinten lajinmukaisesta käyttäytymisestä. Moni toivoi EHK:n tukevan suomalaista eläintuotantoa ja edistävän vientiä. Nämä eivät kuitenkaan kuulu EHK:n tehtäviin.

EHK:n arvioitiin olevan tällä hetkellä suhteellisen neutraali ja uskottava toimija, mutta viiden vuoden aikajänteellä puolueettomuuden ja uskottavuuden toivottiin vielä paranevan. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja aseman uuden tiedon tuottajana toivottiin kasvavan nykyisestä.

Avovastauksissa EHK:n toiminnalle annettiin sekä risuja että ruusuja. Tuottajien ja elinkeinon edustajat toivoivat, että tuotantoeläinten hyvinvointiaiheita käsiteltäisiin puolueettomammin tai enemmän positiivisten asioiden ja onnistumisten kautta. Muut kommentoijat taas nostivat esiin tähän mennessä tehdyn hyvän työn ja toivoivat EHK:n jatkavan samalla linjalla.

Tulosten perusteella vuoden 2019 tulostavoitteissa painotetaan viestintää tuotantoeläinten sekä seura- ja harrastuseläinten hyvinvointiaiheista. Viestintäsuunnitelmaan lisättiin kohderyhmäksi seura- ja harrastuseläinten omistajat. Tavoitteisiin kirjataan myös eläinten hyvinvointitutkimuksen sekä sidosryhmäyhteistyön kehittäminen ja yhteiskunnallisen vaikutuksen lisääminen, joiden tueksi laadittiin Sidoryhmäsuunnitelma 2019. Vuoden 2019 aikana selvitetään lisäksi videotuottajien mahdollisuuksia yhteistyötahojen kanssa. Vuoden 2020 teemaksi ehdotetaan seura- ja harrastuseläinten hyvinvointia.

Viestinnän vaikuttavuus

Vuoden 2018 viestinnässä oli tavoitteena painottaa tutkimustietoa eläinten hyvinvoinnista ja käsitellä neuvottelukuntien työtä aiempaa vähemmän. Blogijuttujen sisältöjä tarkastellen tämä toteutui hyvin: blogitekstit käsittelivät aiempaa useammin eläinten hyvinvoinnin tutkimustuloksia ja hyviä käytäntöjä, kun taas neuvottelukuntien työstä kertovia juttuja oli aiempaa vähemmän. Eläinsuojelulain uudistukseen liittyvät jutut muodostivat ison osan blogin sisällöstä alkuvuonna 2018. Eläinlajeittain tarkasteltuna kala-aiheisia blogijuttuja oli aiempaa enemmän, kuten kalojen hyvinvoinnin teemavuotena kuului ollakin.

Eläintietosivujen käyttäjämäärä kasvoi 45 % edellisvuodesta (2018 58 000 vs. 2017 40 000) ja istuntojen määrä kasvoi 32 %. Kuukausittain sivuilla oli noin 3800-7700 lukijaa. Kiinnostavimpia aiheita olivat kissa- ja tuotantoeläinaiheet. Tärkein tuloreitti sivuille kulki hakukoneen kautta, ja erityisesti blogisivun hakukoneoptimointiin panostettiin kuluneena vuotena. Suosituin blogijuttu oli kanta-aottava ”Vastuullisen omistajan kissa ulkoilee valvotusti”, jolla oli 1600 lukijaa ja facebook-jakoa (kiinnostavaa on, että lukujen perusteella jokainen lukija näyttäisi siis jakaneen jutun facebookissa). Verkkosivuja käytettiin eniten mobiililaitteilla, mikä on huomioitu sivujen ulkoasussa ja käytettävyydessä. Kolme neljänestä eläintietosivuston käyttäjästä oli naisia. Suurin ikäryhmä (32 % käyttäjästä) oli 25-34-vuotiaat.

Facebook- ja twitter-seuraajien määrät kasvoivat hitaasti (5700 ja 1330), mutta kuukausittainen kattavuus Facebookissa (~73 000 käyttäjää) kasvoi edellisvuodesta 18 %. Twitterissä kuukausikattavuus oli parhaimmillaan 43 000 käyttäjää. Sosiaalisessa mediassa eniten kiinnostivat kissa- ja koira-aiheiset julkaisut, etenkin kissojen ulkoilu ja koirien jalostus. Instagramin käyttö kasvoi vauhdikkaimmin: vuoden lopussa seuraajia oli noin 800. Some-markkinointia käynnisteltiin loppuvuodesta 2018 lähinnä omien blogijuttujen jakojen osalta, joten sen vaikutus ei vielä juuri näy luvuissa. Sosiaalisen median kanavien keskimääräinen käyttäjä oli helsinkiläinen (28 %), 35-44 -vuotias nainen (~80 %).